

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-149>

УДК [339.332:656.96]:629.33/36(043.3)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ

DEVELOPMENT TRENDS OF THE GLOBAL CAR MARKET

Мирошниченко Ганна Борисівнакандидат економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1530-3672>**Марина Анна Сергіївна**кандидат економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5634-9402>**Чернишов Олександр Юрієвич**кандидат економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0422-2252>**Myroshnychenko Ganna, Maryna Anna, Chernyshov Oleksandr**
National Aviation University

Зовнішнє середовище бізнесу, особливо на автомобільному ринку, швидко змінюється через постійний розвиток нових технологій. Тому всім гравцям на автомобільному ринку необхідно аналізувати та прогнозувати майбутні тенденції, щоб адаптувати свої маркетингові стратегії під нові умови. Визначено, що ринок автомобілів є одним з найбільш конкурентних серед усіх галузей промисловості. Проаналізовано світовий обсяг продажу автомобілів на ринку, що дозволило виявити спадний тренд. На основі існуючих даних про продажі автомобілів в світі було побудовано прогноз продажів до 2030 року, встановлено що очікується стагнація ринку. Зроблено аналіз автомобільного ринку за уподобаннями споживачів та виявлено, що найпопулярніші за продажами новими автомобілями на світовому автомобільному ринку були моделі компанії «Toyota». Було проведено аналіз сегментів світового автомобільного ринку за основними компаніями, які виробляють топові автомобілі.

Ключові слова: автомобільний ринок, продажі, аналіз, прогноз, тенденції розвитку.

The external business environment, especially in the car market, is changing rapidly due to the constant development of new technologies. Manufacturers and sellers of motor vehicles, as key participants in the market process, are obliged to respond to these global challenges. Accordingly, their strategies are focused on active innovation, development of technologically sustainable and environmentally safe products, as well as adaptation to specific regional conditions. It was determined that the car market is one of the most competitive among all industries. And accordingly, players in the automotive market need to constantly analyze the trends of possible changes in this market segment. It was determined that the global automotive market is characterized by constant fluctuations in sales and production volumes depending on economic conditions, changes in consumer demand and other factors. The global volume of car sales on the market in 2015–2022 was analyzed, which revealed a downward trend, the analysis shows different dynamics of car sales in different regions of the world during the analyzed period. The largest decline in sales on the global automobile market was observed in the region of North America, the smallest in Western Europe. Based on the existing data on car sales in the world from 2015 to 2022, a sales forecast until 2030 was built and it was established that stagnation of sales in the global car market is expected, due to market saturation, changes in consumer preferences, and economic conditions in the world. An analysis of the automobile market was made according to consumer preferences, which allowed us to identify the models of the company «Toyota» that were the most popular in terms of sales of new cars on the global car market. Recently, consumer preferences are shifting towards electric cars, which are known for their environmental friendliness, cost-effectiveness in terms of operation and innovative technologies, making them more attractive compared to traditional cars with internal combustion engines. An analysis of the segments of the world automobile market was carried out by the main companies that produce top cars, which made it possible to assert that the company «Toyota» is a super powerful car manufacturer in the world.

Key words: car market, sales, analysis, forecast, development trends.

Постановка проблеми. Автомобільний ринок, як глобальний та і вітчизняний є одним з найбільш інтересних об'єктів для дослідження, так як постійне впровадження технологічних інновацій в сфері автомобілебудування ставить завдання перед компаніями-гравцями на ринку, щодо постійного підвищення своєї конкурентоспроможності в боротьби за споживчими вподобаннями. Ринок автомобілів є одним з найбільш конкурентних серед усіх галузей промисловості. Саме тут відбувається постійне впровадження новаторських ідей та передових технологій як у сфері менеджменту і маркетингу, так і в процесах виробництва. Актуальність теми визначається тим, що автовиробникам необхідно змінювати систему розподілу та стратегію продаж в силу настання кризових явищ в глобальній економіці та сповільнення темпів продаж автомобілів, і для цього потрібно мати можливість оцінювати на основі статистичних даних ціх тенденції. Прогнозування розвитку ринку та вивчення його останніх тенденцій є ключовими завданнями, як для автовиробників, так і для урядів країн. Автовиробникам необхідно постійно адаптувати свої маркетингові стратегії до змін у попиті, технологічному прогресі та стандартах екологічної безпеки. Уряди, з свого боку, повинні знати останні тенденції ринку, щоб приймати ефективні регуляторні рішення, спрямовані на підтримку розвитку автомобільної галузі та стимулювання економічного зростання країни в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Автомобільний ринок характеризується коливаннями обсягів продажів та виробництва в залежності від економічних умов, змін споживчого попиту та інших факторів. Історично склалося, що специфіка автомобільних продажів складається з наступної дистриб'юційної концепції: «виробник виробляє автомобілі і продає їх або через власну дистриб'юторську мережу або через незалежного дистриб'ютора, який в свою чергу продає автомобіль кінцевому споживачу через систему власних або незалежних автосалонів-дилерів» [1]. Більша частина наукових досліджень щодо тенденцій розвитку підприємств-гравців автомобільного ринку розглядається в працях, як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Серед вже виконаних досліджень варто відзначити праці деяких авторів, таких як О. Антонюка [2], Н. Бодрової а К. Булатова [2], П. Пронози [3], Л. Ковалевського та Н. Коровайченко [4], О. Савича [1], а також Г. Коломійця та В. Глушенка [5]. Кожен з

них розглядає питання автомобільної промисловості з різних кутків, починаючи від сутності та структури функціонування автомобільного транспорту та закінчуючи шляхами удосконалення державного регулювання галузі автомобілебудування. Аналіз вказаних наукових праць свідчить, що на сучасному етапі актуальність набувають дослідження, які спрямовані на вивчення останніх тенденцій на автомобільному ринку та прогнозування його подальшого розвитку.

Мета статті. Основними цілями даної роботи є аналіз основних тенденцій на глобальному автомобільному ринку та формування прогнозів розвитку ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобальний автомобільний ринок функціонує в умовах постійної динаміки, обумовленої низкою чинників, включаючи технологічні трансформації, зміни у споживчих уподобаннях та зростаючі регуляторні вимоги. Виробники та продавці автотранспортних засобів, як ключові учасники ринкового процесу, зобов'язані відповідати на ці глобальні виклики. Відповідно, їхні стратегії зосереджені на активному впровадженні інновацій, розробці технологічно стійких та екологічно безпечних продуктів, а також адаптації до специфічних регіональних умов.

Згідно з проведеним аналізом світового ринку «Automotive industry analysis report and guide» у 2020 році [6] та аналізом проведеним інформаційно-аналітичною групою «Autoconsulting» у 2022 році [7] динаміка та аналіз загального світового обсягу продажів автомобілів наведена в таблиці 1.

Найбільший темп падіння продажів було у 2020 році викликано пандемією COVID 2019 і склало за рік 14,07%.

Загальна тенденція продажу автомобілів показує спочатку зростання обсягів продажу від 2015 до 2017 року, після чого відбувся незначний спад обсягів продажу десь в середньому на рівні 2% за рік, в 2020 році спад відбувся на 14,07%, а згодом спостерігається певне відновлення обсягів продажу автомобілів на світовому ринку, але досягнення рівня обсягів продажів автомобілів 2015 року не відбулося. Якщо аналізувати дані за регіональними сегментами ринку то спостерігається наступна картина. Так протягом аналізованого періоду обсяги продажу автомобілів в Америці зменшилися на 25.50%, або на 6.55 млн. штук. Це найбільше зменшення серед усіх регіонів. В Європі обсяги продажу автомобілів практично не змінилися

Таблиця 1

Аналіз світового обсягу продажів автомобілів 2015–2022 рр.

Рік	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Темп росту 2022 до 2015, %	Абс. відхилення 2022 до 2015
Америка, млн. од	25,69	25,55	25,46	25,29	25,31	21,77	21,66	19,14	74,50	-6,55
Європа, млн. од	19,04	20,13	20,76	20,81	20,88	17,96	18,03	19,06	100,11	0,02
Азія, млн. од	43,41	46,86	48,55	47,65	44,00	37,84	37,40	36,70	84,54	-6,71
Африка, млн. од	1,55	1,31	1,34	1,23	1,18	0,94	0,98	1,02	65,81	-0,53
Всього, млн. од	89,69	93,85	96,11	94,98	91,37	78,51	78,07	75,92	84,65	-13,77

Джерело: [6; 7]

за період з 2015 по 2022 рік, навіть відбулося зростання продажів на 0.11%. Щодо Азійського сегменту глобального автомобільного ринку обсяги продажів зростали до пандемії, і ринок продажу в 2022 році зменшився на 15.46%, або на 6.71 млн. штук порівняно з 2015 роком. Щодо країн Африки, то так як цей сегмент ринку відносно малий, в наслідок нестабільної економічної ситуації в регіоні, і за аналізований період, обсяги продажу в 2022 році збільшилися на 0,11%. Загалом, аналіз показує різні динаміки продажу автомобілів у різних регіонах світу протягом аналізованого періоду. Азія та Америка зіткнулися зі значним спадом обсягів продажу, в той час як Африка та Європа відзначилися меншою зміною динаміки обсягів продажу.

Таким чином, на нашу думку виглядає доцільним провести прогноз світових обсягів продажу автомобілів на період 2023–2030 року на основі існуючих даних продажу. При побудові даного прогнозу ми не враховували дані сезонності продажів, ні коефіцієнту сезонності. Прогноз світових обсягів продажу на період 2023–2030 року наведено на рисунку 1.

Прогнозні дані на наступні роки (2023–2030) вказують на подальше зменшення обсягів продажу автомобілів. Прогнозований обсяг продажу постійно зменшується, підкреслюючи можливий тривалий період низького попиту на автомобілі в світі.

Якщо аналізувати автомобільний ринок за уподобаннями споживачів, то за даними

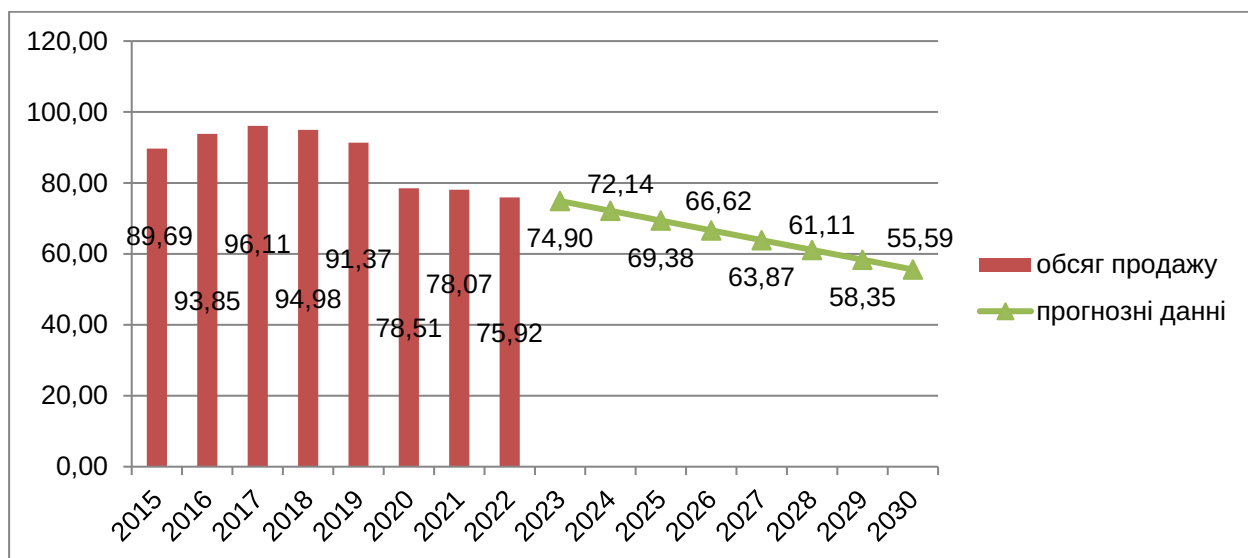

Рис. 1. Динаміка прогнозних даних обсягу продажів автомобілів на 2023–2030 рр.

Джерело: [6; 7]

експертів focus2move в 2022 році найпопулярніші за продажами новими автомобілями на світовому автомобільному ринку були моделі компанії Тойота. Аналіз уподобань споживачів рейтинг 2021–2023 року наведено в таблиці 2.

Аналіз уподобань споживачів за марками автомобілів свідчить, що Toyota Corolla залишається лідером продажів, хоча зазнала невеликого спаду у порівнянні з попереднім роком. Toyota RAV4 і Ford F-Series також залишаються популярними, хоча зазнали зниження продажів. Проведений аналіз показав, що відбулися зсуви в рейтингах деяких моделей автомобілів, зокрема, падіння продажів для Toyota RAV4, Ford F-Series і Chevrolet Silverado. Однак, Toyota Corolla і Toyota Camry залишаються на стабільних позиціях, а Tesla Model Y демонструє значний ріст популярності, особливо серед електромобілів.

На рисунку 2 наведена сегментація ринку за основними компаніями, які виробляють топові автомобілі.

Аналіз рисунку 2 дозволяє зробити наступні висновки, так спад продажу для компанії Toyota з 3.36 млн. у 2021 році до 3.21 млн. у 2022 році, і подальше до 1.2 млн. протягом перших 5 місяців 2023 року.

Стабільний спад продажів вказує на можливий зворотний тренд в попиті на моделі цього бренду.

Аналогічно, компанія Ford також відзначає спад продажу з 0.85 млн. у 2021 році до 0.78 млн. у 2022 році, але збільшення до 0.35 млн. протягом перших 5 місяців

2023 року. Порівняно з іншими брендами, спад продажів у компанії Ford менший. Компанія Tesla показує значний зріст продажів, з 0.95 млн. у 2021 році до 1.34 млн. у 2022 році, але відбувся спад до 0.64 млн. протягом перших 5 місяців 2023 року. Значне зростання продажів може бути пов'язано зі збільшенням інтересу до електричних автомобілів.

Компанія Honda показує зниження продажу з 0.81 млн. у 2021 році до 0.6 млн. у 2022 році, і подальше до 0.24 млн. протягом перших 5 місяців 2023 року. Компанія Chevrolet та компанія Hyundai також відзначають невеликі зміни в обсягах продажу протягом аналізованих років. В принципі тенденція свідчить, що обсяги продажу цих брендів досить стабільні порівняно з іншими.

Аналіз світового автомобільного ринку показує, що багато автомобільних брендів стикаються зі стагнацією продажів протягом досліджуваних років. Попит на автомобілі може змінюватися відповідно до економічних, технологічних та інших факторів, і це може вплинути на зміни в обсягах продажу різних брендів та в різних сегментах ринку.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отримані результати аналізу обсягів реалізації на світовому автомобільному ринку дозволяють зрозуміти наукові закономірності динаміки автомобільного ринку, відокремити лідерів продажів від інших учасників ринку, а також спостерігати за реакцією різних марок на вплив зовнішніх та внутрішніх факторів.

Таблиця 2

Рейтинг уподобань споживачів та обсяги продажу автомобілів 2021–2023 рр., млн.од.

Марка	2021	2022	5 міс. 2023	рейтинг 2021	рейтинг 2022	рейтинг 2023
Toyota Corolla	1,14	1,12	0,41	1	1	2
Toyota RAV4	0,99	0,86	0,32	2	2	4
Ford F-Series	0,85	0,78	0,35	3	3	3
Tesla Model Y	0,39	0,75	0,42	10	4	1
Toyota Camry	0,69	0,67	0,24	5	5	6
Honda CR-V	0,81	0,6	0,24	4	6	6
Tesla Model 3	0,56	0,59	0,22	7	7	8
Chevrolet Silverado	0,57	0,59	0,25	6	7	5
Toyota Hillux	0,54	0,56	0,23	9	8	7
Hyundai Tucson	0,55	0,56	0,24	8	8	6

Джерело: [6; 7; 8]

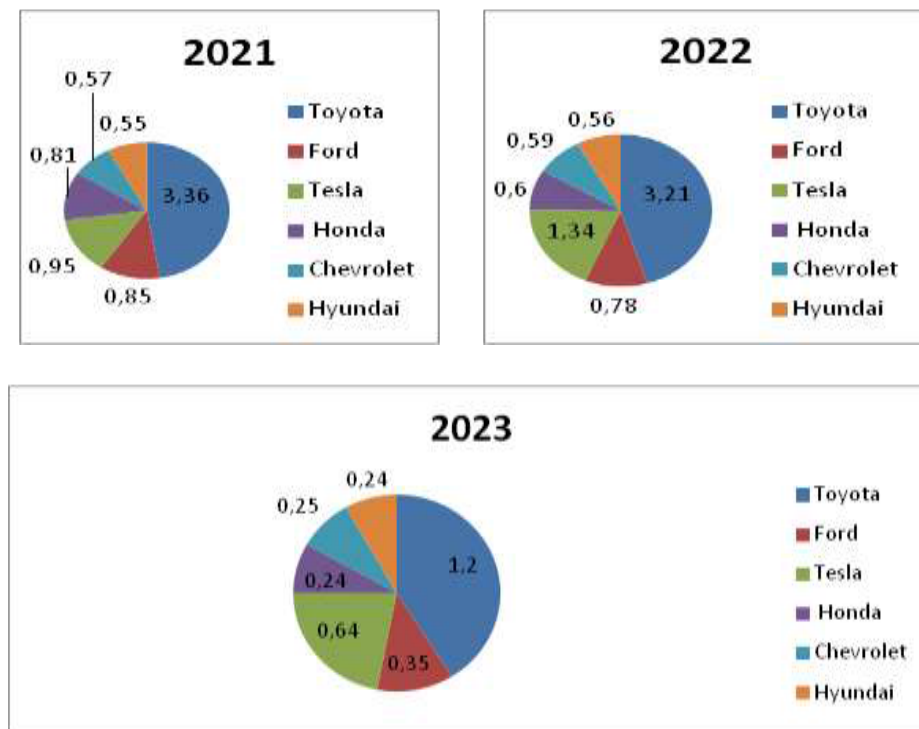

Рис. 2. Сегментація світового автомобільного ринку за основними ТОПовими виробниками

Джерело [7; 8]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Савич О. П. Удосконалення системи продажу на глобальному ринку. *Технологічний аудит та резерви виробництва*. 2015. № 5/5(25). С. 36–40.
2. Антонюк О. Автотранспорт: суть та структура. *Ділова Швейцарія*. 2019. № 3. С. 57–58.
3. Бодрова Н. Е., Булатов К. П. Аналіз світових тенденцій розвитку автомобільної промисловості. *Бізнес Інформ*. 2013. № 1. С. 78–83.
4. Проноза П. В. Світове автомобілебудування: сучасні тенденції та перспективи розвитку. *Бізнес Інформ*. 2015. № 8. С. 118–125.
5. Коломієць Г.М., Глушенко В.В. Шляхи удосконалення державного регулювання галузі автомобілебудування України. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.23>
6. Інформаційно-аналітична група «Autoconsulting». В 2022 році авторинок США скоротився на 8% ринок автомобілів. URL: <https://autoconsulting.ua/article.php?sid=52990>
7. Уніан. Інформаційне агентство. Експерти склали рейтинг найпопулярніших автомобілів у світі в 2022 році. URL: <https://www.unian.ua/economics/transport/eksperti-sklali-reyting-naupropulyarnishih-avtomobiliv-u-sviti-v-2022-roci-12126009.html>
8. Focus2move. Invormagent. World Best Selling Cars Ranking 2023. Tesla Model Y As New Leader (+85.3%). URL: <https://www.focus2move.com/world-car-market/>

REFERENCES:

1. Savych, O. P. (2015) Udoshkonalennia systemy prodazhu na hlobalnomu rynku. [Improvement of the sales system on the global market]. *Technological audit and production reserves*, no. 5/5(25), pp. 36–40. (in Ukrainian)
2. Antoniuk, O. (2019) Avtotransport: sut ta struktura [Motor transport: essence and structure]. *Dilova Shveitsariia*, no. 3, pp. 57–58. (in Ukrainian)
3. Bodrova, N. E., Bulatov, K.P. (2013) Analiz svitovykh tendentsii rozvytku avtomobilnoi promyslovosti [Analysis of global trends in the development of the automotive industry]. *Biznes Inform*, no. 1, pp. 78–83. (in Ukrainian)
4. Pronoza, P. V. (2015) Svitove avtomobilebuduvannia: suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku [World Automobile Production: Modern Trends and Development Prospects]. *Biznes Inform*, no. 8, pp. 118–125. (in Ukrainian)

5. Kolomiets, H. M., Hlushenko, V. V. (2021) Shliakhy udoskonalennia derzhavnoho rehuliuвання haluzi avtomobilebuduvannia Ukrainy [Ways to improve state regulation of the automotive industry in Ukraine]. *Efektyvna ekonomika*, no. 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.23>. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/25.pdf (in Ukrainian)

6. Information-analytical group «Autoconsulting». In 2022, the US car market shrank to 8% (2023). Available at: <https://autoconsulting.ua/article.php?sid=52990> (in Ukrainian)

7. UNIAN. Information agency. Experts compiled a rating of the most popular cars in the world in 2022 (2023). Available at: <https://www.unian.ua/economics/transport/eksperti-sklali-reyting-naypopulyarnishih-avtomobiliv-u-sviti-v-2022-roci-12126009.html> (in Ukrainian)

8. Focus2move. Invormagent. World Best Selling Cars Ranking 2023. Tesla Model Y As New Leader (+85.3%) (2023). Available at: <https://www.focus2move.com/world-car-market/> (in English)